

leer van Kant in een christelijk keurslijf dacht te kunnen wringen. Van bijzonder belang zijn verder de talrijke brieven over maconnieke activiteiten. Kinker speelde in 1817 een voorname rol in het aanbieden van het grootmeesterschap van de Nederlands-Belgische vrijmetselarij aan prins Frederik.

Opvallend is overigens, dat in de correspondentie van de jaren 1792-1822 nog maar weinig politieke uitspraken worden gedaan. Wél geeft Kinker, wanneer hij is afgereisd naar Luik, op onnavolgbare wijze blijk van zijn ergernis over de obscurantistische katholieken in het Zuiden. Een openhartige toon, woordspelingen, ironie, retoriek en zelfkritiek kenmerken de Kinkeriaanse stijl.

Met behulp van zogenaamde 'handschriftelijke noten' hebben de bewerkers aangegeven of er in de weergegeven tekst doorhalingen en correcties zijn aangebracht. De annotaties zijn voorbeeldig en getuigen van eruditie. Met belangstelling wordt uitgezien naar het tweede deel.

A.W.F.M.van de Sande

Literatuur bij de herdenking 1892-1992

L.J. Wolthuis, J. Vree (red.), *De Vereniging van 1892 en haar geschiedenis*, J.H. Kok, Kampen 1992. 276 bldz. Ill. ISBN 90-242-6621-1 (te citeren als VG).

D. Deddens en M. te Velde (red.), *Vereniging in wederkeer. Opstellen over de Vereniging van 1892*, Barneveld Uitgeverij De Vuurbaak 1992, 219 bldz. Ill. ISBN 90-6015-910-1 (te citeren als VW).

W. van 't Spijker, J.N. Noorlandt, H. van der Schaaf (red.), *Een eeuw christelijk-gereformeerd. Aspecten van 100 jaar Christelijke Gereformeerde Kerken*, J.H. Kok, Kampen 1992. 348 bldz. Ill. ISBN 90-242-6638 (te citeren als ECG).

M. Brinkman (red.), *100 jaar theologie. Aspecten van een eeuw theologie in de Gereformeerde Kerken in Nederland (1892-1992)*, J.H. Kok, Kampen 1992. 344 bldz. ISBN 90-242-8561-5 (te citeren als ET).

De herdenking van de trits '1834-1886-1992' is ten einde. Vooral dank zij de activiteiten van de 'Commissie Herdenkingen' is in de afgelopen acht jaar een groot deel van de negentiende-eeuwse kerkgeschiedenis van ons land opnieuw in de belangstelling komen te staan. We kunnen met enig recht stellen dat weinig ontwikkelingen op het kerkelijk erf zo grondig zijn onderzocht als de afscheiding van 1834 en de doleantie van 1886 en dat niet alleen landelijk, maar